

Broj: I-108-PSI-M-30/09

Zagreb, 5. listopada 2009.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljem tekstu: Povjerenstvo), sukladno odredbi čl. 5. st. 1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti (Narodne novine, broj 163/03, 164/04, 48/05, 60/08 i 38/09, u daljem tekstu: Zakon) te čl. 28. st. 2. Pravilnika Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa o unutarnjem ustroju i postupku (Narodne novine, broj 86/05, u daljem tekstu: Pravilnik), **u predmetu dužnosnika mr. sc. Božidara Pankrećića, bivšeg ministra poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja i ministra regionalnog razvoja, šumarstava i vodnog gospodarstva**, na svojoj 8. sjednici, održanoj 24. rujna 2009, daje sljedeće

MIŠLJENJE

- 1. Dužnosnik-ministar može obavljati djelatnost obiteljskog gospodarstva te sukladno tome biti nositeljem obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva.**
- 2. Okolnost da dužnosnik obnaša dužnost zastupnika u Hrvatskom saboru te da je brat dužnosnika istodobno korisnikom sredstava sukladno Zakonu o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu ne predstavlja situaciju sukoba interesa u smislu čl. 1. st. 2. i 3. Zakona.**
- 3. Okolnosti u kojima dužnosnik obnaša dužnost ministra poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, a brat dužnosnika je istodobno korisnikom sredstava poticaja prema modelu ruralnog razvitka, odnosno prema konkretnom programu pod nazivom „Sufinanciranje poljoprivrednog gospodarstva na osnovnu infrastrukturu“, ne predstavlja situaciju sukoba interesa u smislu čl. 1. st. 2. i 3. Zakona.**
- 4. Okolnosti u kojima dužnosnik obnaša dužnost ministra poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, a istodobno je korisnikom sredstava poticaja prema modelu ruralnog razvitka, ne predstavlja situaciju sukoba interesa u smislu čl. 1. st. 2. i 3. Zakona, budući da su sredstva prema navedenom programu dodijeljena svim podnositeljima zahtjeva koji su takav zahtjev podnijeli, i koji su ispunili sve propisane uvjete.**

Obrazloženje

Postupak za davanje mišljenja pokrenut je na temelju zahtjeva dužnosnika od 16. prosinca 2008.

Dužnosnik pita može li biti nositeljem obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, može li brat dužnosnika biti korisnikom sredstava sukladno Zakonu o potpori u poljoprivredi i ribarstvu, konkretno programa iz modela ruralnog razvoja, pod nazivom Sufinanciranje priključenja poljoprivrednog gospodarstva na osnovnu infrastrukturu, u visini od 200.000,00 kn. Dužnosnik napominje da je njegov brat vlasnik farme za tov junadi, koja broji 400 bikova. Također navodi da je povjerenstvo Ministarstva, koje predlaže donošenje odluke, utvrdilo da brat dužnosnika ispunjava sve propisane uvjete natječaja.

Zaključno, dužnosnik pita da li je bio u sukobu interesa u razdoblju kad je obnašao dužnost zastupnika u Hrvatskom saboru, a njegov brat je bio korisnikom potpora sukladno Zakonu o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu te može li i sâm biti korisnikom navedene potpore.

U provedenom postupku utvrđeno je sljedeće:

Člankom 2. Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu (Narodne novine, broj 87/02, 117/03, 82/04, 12/05-isp. pravak, 85/06, 141/06, 134/07 i 85/08, u daljem tekstu: Zakon o potpori) utvrđeno je da državna potpora u smislu toga zakona obuhvaća poticaje koji se isplaćuju kroz model poticanja proizvodnje te plaćanja kroz model potpore dohotku, kroz model kapitalnih ulaganja i kroz model ruralnog razvitka.

Modelom poticanja proizvodnje daje se potpora komercijalnim poljoprivrednim gospodarstvima. Model obuhvaća: 1. poticanje ratarskih kultura, 2. poticanje sadnog materijala, višegodišnjih nasada, prerade ploda masline i maslinova ulja, 3. poticanje stočarstva i stočarskih proizvoda, 4. poticanje uzgoja pernate divljači, 5. poticanje ekološke proizvodnje i 6. poticanje ribarstva (čl. 9. i čl. 10. st. 1. Zakona o potpori).

Poticanje proizvodnje provodi se plaćanjem poticaja po hektaru poljoprivredne površine, kilogramu duhana, komadu voćne i lozne sadnice, kilogramu prerađenog ploda masline, grlu stoke, litri mlijeka, litri maslinova ulja, pčelinjoj zajednici, dozi sperme, komadu pernate divljači, kilogramu ribe i školjaka te po komadu riblje mlađi (čl. 10. st. 2. Zakona o potpori).

Način i postupak za ostvarivanje poticaja propisuje ministar (čl. 47. Zakona o potpori u poljoprivredi i ribarstvu) te je propisan Pravilniku o načinu i uvjetima provedbe modela poticanja proizvodnje („Narodne novine“, broj 17/07 i 133/07).

Administrativnu kontrolu zahtjeva provode djelatnici ureda, službenici Ministarstva i djelatnici HSC-a (čl. 41. st.2. Pravilnika o načinu i uvjetima provedbe modela poticanja proizvodnje).

Potpore dohotku (čl. 48, 48a i 48b Zakona o potpori) odnosi se na nekomercijalna gospodarstva (I skupina), čiji nositelj ili član u trenutku podnošenja zahtjeva ima status osiguranika mirovinskog osiguranja u svojstvu poljoprivrednika i najmanje 50 godina života za žene, odnosno 55 za muškarce.

II skupina obuhvaća korisnike mirovine, osiguranike poljoprivrednog osiguranja, nezaposlene te osobe s navršениh 65 godina života koji ne ostvaruju dohodak s osnove samostalnog ili nesamostalnog rada, niti mirovinu.

Visina potpore iznosi, za I skupinu korisnika, od 12.000,00 kn do 24.000,00 kn, a za II skupinu od 5.000,00 kn do 10.000,00 kn.

Način i postupak ostvarivanja potpore propisuje ministar (čl. 49. Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu).

Modelom kapitalnih ulaganja osiguravaju se bespovratna sredstva kao udio sredstava državnog proračuna u financiranju ukupne vrijednosti investicije (čl. 51. st. 2. Zakona o potpori).

Udio potpore može, ovisno o skupini, iznositi od 40-50% od ukupne vrijednosti investicije, odnosno do 500.000,00 kn po korisniku u jednoj kalendarskoj godini u I skupini te do 3.500.000,00 kn za II skupinu.

Povjerenstvo za kapitalna ulaganja, koje predlaže ministru donošenje odluke, imenuje sâm ministar, a konačnu odluku o odobrenju investicijske potpore donosi također ministar (čl. 14. Pravilnika o provedbi modela kapitalnih ulaganja u poljoprivredi i ribarstvu, „Narodne novine“, broj 66/08).

Model ruralnog razvitka obuhvaća programe razvitka seoskog prostora, očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina i marketinšku pripremu poljoprivrednih proizvoda (čl. 52. Zakona o potpori).

Propis kojim se utvrđuje način i postupak provedbe programa razvitka seoskog prostora donosi, uz prethodna mišljenja drugih ministarstava, ministar (čl. 53. st. 6. Zakona o potpori).

Iznos potpore može za pojedinog korisnika iznositi do 50% vrijednosti prijavljenog projekta. Ministar imenuje Povjerenstvo za odabir projekata te donosi odluku o odabiru na temelju

prijedloga Povjerenstva (čl. 6. st. 1. i čl. 8. st. 1. i 3. Pravilnika o provedbi programa razvitka seoskog prostora).

Potpora očuvanju izvornih i zaštićenih pasmina provodi se po grlu stoke ili kljunu peradi. Administrativnu kontrolu provodi HSC. Odobrena sredstva doznaju Ministarstvo (čl. 8. st. 3, čl. 10. i čl. 12. st. 1. Pravilnika o potpori u sklopu Programa očuvanja izvornih i zaštićenih pasmina, „Narodne novine“, broj 3/07).

Marketinška priprema poljoprivrednih proizvoda provodi se na temelju natječaja, koji na temelju čl. 55. st. 3. Zakona o potpori u poljoprivredi i ribarstvu raspisuje ministarstvo, konačnu odluku o odabiru projekta donosi ministar (toč. 11. natječaja za prijavu projekata programa marketinške pripreme poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u 2008. godini, od 17. srpnja 2008.).

Na temelju činjenica, navedenih u zahtjevu dužnosnika, kao i na temelju relevantnih, gore navedenih propisa, Povjerenstvo je donijelo zaključak o potrebi da dužnosnik dopuni svoj zahtjev pojašnjenjem načina provođenja postupka stjecanja prava na sredstva potpore, utvrđivanjem okolnosti da li su dužnosnik i njegov brat članovi istog poljoprivrednog istog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva te da li su svi podnositelji zahtjeva za stjecanje prava na potporu iz navedenog programa, koji su ispunili sve propisane uvjete natječaja, stekli pravo na navedena sredstva.

Dužnosnik je u skladu sa zaključkom Povjerenstva dostavio očitovanje, klasa: 023-01/08-01/295, urbroj: 525-01-00-22/09-3, od 19. veljače 2009, sljedećeg sadržaja:

„Zakon o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu („Narodne novine“, broj 87/02, 117/03, 82/04, 12/05, 85/06, 141/06, 134/07 i 85/08) definira četiri modela potpore u poljoprivredi, a jedan od tih modela je i model ruralnog razvitka. Model ruralnog razvitka obuhvaća programe: razvitka seoskog prostora, očuvanja izvornih i zaštićenih pasmina te marketinšku pripremu poljoprivrednih proizvoda.

Način i postupci provedbe programa razvitka seoskog prostora utvrđeni su odredbama Pravilnika o provedbi programa razvitka seoskog prostora („Narodne novine“, broj 71/05, 37/06, 109/06, 96/07 i 86/08), kao i Mjere za koje se odobrava potpora razvitka seoskog prostora. Navedene Mjere provode se putem natječaja Ministarstva, a koji se objavljuje na službenim stranicama Ministarstva i u dnevnom tisku.

Sredstva za mjeru 8. obnova i razvitak sela i seoskog prostora (ruralna infrastruktura, zaštita okoliša, uređenje zemljišta, ribarstvo, šumarstvo, lovstvo, diversifikacija djelatnosti) u iznosu od 45.481.314,05 kn dodijeljena su podnositeljima zahtjeva koji su dostavili propisanu dokumentaciju te sukladno tome udovoljili kriterijima natječaja. Sredstva su dodijeljena za 298 projekata od kojih se 257 odnosi na stočarsku proizvodnju, a 41 na biljnu proizvodnju.

Dodijeljena sredstva su bespovratna.

Povjerenstvo, na temelju Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj 75/93, 48/99, 15/00, 59/01, 190/03 i 79/07), uredbе o načelima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 43/01 i 08/04) i Pravilnika o unutarnjem redu Ministarstva od 23. travnja 2008, osniva i njegove članove imenuje ministar. Imenovano Povjerenstvo osnovano je sa zadaćom provjere i utvrđivanja postojanja potrebne dokumentacije propisane tekstem natječaja.

Vezano uz Vaše zadnje pitanje, izvješćujem Vas kako brat i ja nismo članovi istog obiteljskog gospodarstva.“

Dužnosnik je u drugom očitovanju, klasa: 023-01/08-01/295, urbroj: 525-01-00-22/09-5, od 20. svibnja 2009. u pogledu stjecanja prava na potporu drugih sudionika natječaja za navedena sredstva, posebno istaknuo činjenicu, da su svim podnositeljima zahtjeva za navedena sredstva, koji su dostavili natječajem propisanu dokumentaciju te sukladno tome udovoljili kriterijima natječaja, dodijeljena navedena sredstva.

U istom očitovanju se specificira ukupan broj zahtjeva (333), u odnosu na broj zahtjeva koji su sadržavali svu natječajem propisanu dokumentaciju i ispunjavali sve kriterije propisane natječajem (298), uz detaljno navođenje razloga zbog kojih preostalih 35 zahtjeva nije bilo sukladno uvjetima i kriterijima propisanim natječajem.

1. Uzimajući u obzir sadržaj odredbe čl. 9. Zakona, prema kojoj dužnosnik može obavljati djelatnosti dopuštene Zakonom te odredbe 11. st. 9. Zakona, prema kojoj se među dopuštene djelatnosti ubraja i djelatnost obiteljskog gospodarstva, Povjerenstvo je dalo mišljenje kao u dispozitivu pod 1.

2. Temelj pravnog sustava Republike Hrvatske je posredna ili predstavnička demokracija, u kojoj odluke zastupnika u parlamentu predstavljaju volju naroda kao apstraktne cjeline birača. Način donošenja odluka u konkretnom sustavu predstavničke demokracije po načelu većine predmnijeva se da svaki akt Hrvatskog sabora predstavlja javni interes u reguliranju određenog pitanja.

Stoga, niti činjenica da brat korisnika potpora prema zakonu o državnoj potpori obnaša javnu dužnost, a niti sudjelovanje pojedinog zastupnika Hrvatskog sabora u donošenju zakona (pa tako i sudjelovanje dužnosnika Pankrećića u donošenju konkretnog zakona o potporama) ne predstavlja prema navedenim okolnostima situaciju sukoba interesa u smislu Zakona te je dano mišljenje kao u dispozitivu pod 2.

3. Okolnosti u kojima brat dužnosnika stječe pravo na sredstva poticaja prema modelu ruralnog razvitka, odnosno prema konkretnom programu „Sufinanciranje poljoprivrednog gospodarstva na osnovnu infrastrukturu“ predstavljaju okolnosti provođenja upravnog postupka prema objektivno utvrđenim kriterijima za stjecanje prava, koji isključuju pravo diskrecione ocjene te sukladno tome i favoriziranje pojedinih sudionika u postupku. Uz navedeno, pravo na sredstva stekli su svi podnositelji zahtjeva koji su ispunili uvjete natječaja te stjecanjem prava na sredstva potpore brata dužnosnika to pravo nije uskraćeno niti jednom drugom podnositelju. Prema navedenom, Povjerenstvo je dalo mišljenje kao u izreci pod 3.

4. Razlozi koji su bili ključni u toč. 3. ovoga mišljenja, predstavljaju i razloge u skladu s kojima Povjerenstvo daje mišljenje u toč. 4. ovoga akta.

PREDSJEDNIK POVJERENSTVA

Mate Kačan, dipl. iur., v.r.